גילויי גבורה
ומצבי הישרדות בתנ"ך

(היחידה נערכה על ידי הלנה ממן)

"גִּבּוֹר " ו"גְּבוּרָה"

המושגים " גִּבּוֹר " ו"גְּבוּרָה " מלווים את התרבות האנושית עוד מסיפורי התנ"ך. אנו עדים למעשי גבורה בעתות משבר ומצוקה אישית ולאומית. קיימים סוגים שונים של גְּבוּרָה: גבורה פיזית, גבורה צבאית, גבורה אזרחית, גבורה לאומית וגבורה חברתית.

השאלה הנשאלת היא, **מה מניע אנשים לנהוג בגבורה?**

גְבוּרָה מהי?

לפניכם מספר היגדים:

א. היסוד שבגבורה אינו האומץ, אלא הנכונות להקרבה עצמית.

ב. הגבורה אינה מושג בגאי. כל מקום שאתה מוצא בו הקרבה, שם גבורה תמצא שם.

ג. הגבורה היא קודם כל מידה מוסרית.

ד. הגבורה ביסודה היא אהבת הזולת, באין אהבה, אין הקרבה ואין גיבור

ה. דרכה האנושית ביותר של הגבורה היא השליחות.

ו. הגבורה היא תכונה אנושית חיובית, כי עיקרה חיוב החיים.

ז. בגבורה הגיבורים מאשימים עלכת אפילו את מוקד הפחד.

1. לדעתכם, מהם מאפייני הגבורה שעולים מתוך ההיגדים? הסבר מדוע?

סיפורי גְּבוּרָה בתנ"ך

ספר הספרים שופע סיפורי גבורה, אומץ לב וחירוף נפש, אשר גורמים לנו להיות גאים באבותינו וביכולות שלהם לעמוד מול אויבים ולשרוד במצבים שמסכנים חיים. אנו רואים מעשי גבורה של מלכים, נביאים, שופטים, נשים, אימהות, ואנשים טובים באמצע הדרך.

לפניכם מספר סיפורי גבורה מהתנ"ך:

- שמואל א' פרק י"ז
- שמות פרק א' פסוק כ"ב, פרק ב' פסוקים א-י
- שופטים פרק ג פסוקים י"ב-ל
- שופטים פרק ד

2. בחרו סיפור גבורה תנ"כי אחד שמעניין אתכם וענו על השאלות הבאות:

א. מהו הקושי והמצוקה שבאים לידי ביטוי בסיפור?

ולאילו תחושות הקושי והמצוקה גורמים?

ב. מהו מעשה הגבורה שמתואר בסיפור? ומדוע הוא נחשב למעשה גבורה?

ג. ישנם מספר סוגי גבורה:

פיזית, צבאית, אזרחית, לאומית, חברתית ואישית

אילו סוגי גבורה הסיפור שבחרתם מתאר? הסבירו תשובתכם

ד. לפניכם ערכים ותכונות שמתלווים למושגים " גִּבּוֹר " ו"גְּבוּרָה ":

אמפתיה, מוכשרות ומיומנות, התמדה מוּל מכשולים, מוסרי, אהבה, אנושיות, אומץ, לקיחת סיכונים, תעוזה, צדק, דאגה, תושייה, מקצועיות, חירוף נפש,

ערבות הדדית

לדעתכם, אילו ערכים ותכונות באים לידי ביטוי בסיפור שבחרת, שנתנו לגיבור את הכוח לנהוג בגבורה?

3. סיפורי גבורה במלחמות ובימינו

עד כה שמענו על הרבה סיפורי גבורה של אנשים גיבורים שעמדו במצבי הישרדות קשים, שהצילו אנשים וניצלו בזכות מעשיהם.

א. ספרו סיפור גבורה אחד. התייחסו למצוקה, לקושי ולמעשה הגבורה שיש בו.

ב. אילו רגשות הוא עורר בכם ומדוע?

ג. לדעתכם, מניין שאבו האנשים הגיבורים את הכוח להתמודד בגבורה אל מול המצוקה?

נספח-דוגמאות לסיפורי גבורה מהמלחמה

- https://www.mivzaklive.co.il/archives/728639?feed_id=695155&_unique_id=6525d49c6ed57&fbclid=IwAR0kWfZN5SbC5dH1hIOBAFHVM5uRGgzF1IMFalFm3rMdUP6Ju2GY8xfDaek
- https://news.walla.co.il/item/3615029?fbclid=IwAR0Oz3JmMcldphz_pnko5tW2fqDfs586pZ5lB8qxf3Ntw07Xzlh97xwDct4
- https://www.ynet.co.il/news/article/s1yq9gxz6
- https://www.ynet.co.il/news/article/h1xbguezp

לשיקול דעתו של המורה אם להשתמש בדוגמאות הללו בכיתה. השימוש ברגישות ובהתאמה לכיתה ולנסיבות